

Diari portantveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

La conferència del Dr. Aiguader al nostre casal

"El sentit cultural de la Revolució"

Tal com estava anunciat, dissabte passat ocupà la tribuna de Foment Nacionalista Republicà el nostre il·lustre amic diputat a les Corts Constituents i alcalde de Barcelona, doctor Jaume Aiguader i Miró, el qual desenrotllà l'interessant tema "El sentit cultural de la Revolució".

La sala d'actes estava plena a vessar.

Joan Loperena

Feu la presentació el nostre diputat i company senyor Loperena amb aquestes emotives paraules:

Ciudadans: Avui honora la nostra tribuna un dels homes més destacats, pels seus mereixements i gran prestigi, del nostre partit. Uneix a aquestes qualitats el fet d'ésser, l'amic Aiguader, fill de Reus. L'Aiguader honora en aquest sentit el nostre poble, perquè ell ha posat ben alt, com tants homes il·lustres de la nostra ciutat, el nom del nostre poble. No pretenc fer la presentació; gairebé m'hauria de limitar, en nom d'aquesta casa, a agrair-li que, ben espontàniament, s'hagi ofert per posar-se una vegada més en comunicació amb nosaltres, portant a Reus la paraula vibrant de l'Esquerra Republicana de Catalunya, perquè Aiguader és d'aquests homes que no sols viuen del seu propi prestigi, sinó que tenen la màxima glòria de cabdills; aquell prestigi que avui uneix a tots els catalans, entorn de la figura augusta de Francesc Macià. Aiguader és un dels homes de confiança de Macià. Aiguader en els moments de lluita i perill per a la causa de la llibertat i de la justícia, representava al nostre cabdill per les terres de Catalunya; sofria persecucions i empresonaments perquè aquí representava Aiguader aquesta croada que Macià iniciava a Prats de Motlló, i en la qual Macià tractava de donar al món la impressió que existia un poble que lluitava per la causa santa de la seva llibertat. Per tant, amics, jo vull que veieu avui en l'amic Aiguader, en la seva presència, una de les figures més representatives de la Catalunya d'ara, que reconquistà pels

nostres fills la llibertat que d'una manera covarda ens va ésser arrebatada, no per un poble contrari al nostre, sinó per un dèspota que bandejà Espanya i que amb gesta noble i valenta ens traguérem del davant el 14 d'abril. (Aplaudiments).

Per tant, ciudadans, jo acabo dirigint a Aiguader, paraules de gratitud, perquè malgrat que l'amic Aiguader té honors i ocupa avui a Barcelona la primera magistratura del cap i casal de Catalunya, no s'oblida que és fill de Reus, i dona en aquests moments proves d'estimació a la nostra ciutat. (Aplaudiments).

Jaume Aiguader

Amics: Jo, de veritat, no podia negar-vos aquesta conferència; no podia negar-vos-la perquè un dia en que, segurament, aquesta sala estava com ara, i jo no la veia, i jo no podia veure-la perquè estava amagat en els soterranis de la casa, em vaig fer el propòsit de visitar-vos per tal de correspondre a la vostra bona acollida. Recordeu? Penso que era l'onze de febrer. Celebràveu una data gloriosa per la República, per la llibertat, per la justícia, una data gloriosa per a Espanya i per a Catalunya. Jo no podia gaudir de la festa vostra perquè precisament per amor a aquesta justícia, estava perseguit per la policia, i no podia exhibir-me massa, perquè no es repetís el que altres vegades m'havia succeït. Jo us sentia, amics, i sentia batre el vostre pit per aquesta causa de justícia que predicaven els oradors, bons companys meus; i jo, que estimo a Reus, que malgrat ésser ciutadà i batlle de Barcelona, tinc a honor l'haver nascut a aquesta ciutat i portar a la sang tots els neguits característics de la gent d'aquest poble; em sentia unit a

vosaltres i com vosaltres, en els baixos, en els soterranis d'aquesta casa, aplaudia i em neguitejava lluny dels oradors. Jo aquell dia vaig prometre venir a parlar-vos d'aquestes coses, i no podia pensar que us en pogués parlar ja proclamada la República i proper el dia de la llibertat completa de Catalunya. I les coses han canviat d'aleshores ençà, amics. Aleshores jo, el perseguit, havia d'amagar-me de la policia, portant cèdules falses, documents que no eren meus, per poder passar entremig dels meus perseguïdors; en canvi tinc més responsabilitat ara que aleshores, i el mateix que a mi, passa al poble català. No era aleshores que vosaltres havíeu de fer el màxim sacrifici; no era aleshores que havíeu de fer la gesta gloriosa de llibertar la nostra terra; és ara que tenim la màxima

responsabilitat, perquè d'aquests moments en depèn l'esdevenidor del nostre poble. Es ara que ens ve la responsabilitat i cal que nosaltres prenguem consciència i ens capacitem per tal de portar endavant la nostra obra. Hi ha una tasca a fer que és vertaderament important.

Tots els problemes ho són d'importants, perquè els problemes d'un poble són complexos i múltiples; però un dels més importants és el cultural.

Catalunya, en el 14 d'abril no hi ha de veure solament un canvi de règim polític; no hi ha de veure solament un aldarull per abatre un rei i proclamar una república. Catalunya el 14 d'abril féu una revolució. El nostre esperit, la nostra ànima, el nostre anhel era fer una revolució, traspalsant completament el vell règim i portant al poder als qui havien sofert injustícia i blasme durant l'antic règim. Avui tot allò que estava soterrat, sura, i hem de fer una obra ferma, pensant en concrecions futures. Tin-

guem en compte, amics, que si nosaltres vàrem fer una revolució i hem abatut completament els vells valors, i Catalunya i Espanya han quedat sense aquests valors, ens trobem davant de camins que s'han trencat; nosaltres, doncs, hem de bastir el camí pel qual havem de marxar, hem de construir-lo.

Un periodista, referint-se, recentment, als homes d'Esquerra, digué que érem homes bàrbres. Cal comentar-ho, i cal veure que el mot té un sentit de veritat, i dins d'aquest sentit havem de crear noves veritats, noves forces mentals i noves vies per tots els catalans. Efectivament, amics, per l'home vell, per aquests homes que tenen la seva vida ja traçada, tots els avenços els semblen bàrbars. Hem fet una revolució; traspalsarem tots els aspectes: el cultural, el moral, i per ells això és cosa de bàrbres, perquè mortifica els seus sentiments, perquè perilla la seva comoditat; teníem un gran nombre de coses que sabeu, i ve el moment que tot un poble s'aixeca i traspalsa tot allò, ho desfà, ho tritura, i vol crear nous valors morals, i és per això que hom es creu que som bàrbars. I cal tenir en compte que nosaltres, abans que tot, hem fet una revolució.

El moviment revolucionari, que és el que nosaltres propugnem, i és al que Catalunya ha d'aferrar-se si vol defensar la seva llibertat, és el que ha de portar consol als dolors dels homes que viuen a Catalunya i pensant amb aquest dolor, sota la veritat d'aquest dolor, havem de crear noves veritats que anul·lin els vells valors, i marxar vers la justícia. Tinguem en compte, amics, que l'home és un ésser moltes vegades atabalat; sempre ha atabalat i s'ha atabalat, i està propens a desviar-se del recte camí, i aquestes són coses, amics, que no es veuen fins que estan fetes. El mateix passa en la vida individual que en la vida dels pobles; el dolor i el sofriment ens avisa de la malaltia. El dolor i el sofriment avisa als pobles, és la veu d'alarma. Quan hi ha dolor és que hi ha principis de despotisme, és que l'home se sent

(Segueix a la pàgina 5)

JAUME AIGUADER

Caricatura de K.sa